

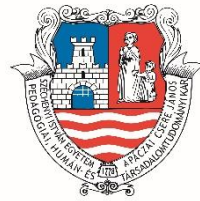

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

TUDOMÁNYOS TANÁCSADÁS A TÁRSADALOM SZOLGÁLATÁBAN

MTA

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar

XXIX. APÁCZAI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

Tudás, érték, megújulás – Apáczai nyomdokain

Programfüzet – Absztraktfüzet

Győr, 2025. november 13.

Preambulum

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar
Győr, Liszt Ferenc u. 42.

*"A lendület, a lendület! – azt szeretem én minden dolgomban, így a tanításban is...
Erőnkön felül kell törekednünk!"*
Apáczai Csere János

A XXIX. Apáczai Tudományos Konferencia keretében a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat részeként 2025. november 13-án várjuk azokat a felsőoktatási, vállalati és intézményi szakembereket, kutatókat, akik a neveléstudomány, tanító- és tanárképzés, gyógypedagógia, szociológia és szociális tanulmányok, a nyelvtudomány és kommunikáció, a bölcsészettudomány, az andragógia, a közművelődés, illetve a humán erőforrás-fejlesztés és tanácsadás, valamint a természettudomány és STEM területén tevékenykednek.

Együttműködő partnerek:

GYMSM
Kereskedelmi
és Iparkamara

**GYŐRI
TANKERÜLETI
KÖZPONT**

**EPALE
MAGYARORSZÁG**

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

győri szakképzési centrum

**OKTATÁSI
HIVATAL**

Alapítva 1990-ben

55 éves

A konferencia helyszíne:

Regisztráció: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar földszint (9022 Győr, Liszt Ferenc u. 42.)

Plenáris ülés: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar Dr. Barsi Ernő Díszterem (9022 Győr, Liszt F. u. 42. II. emelet)

Szekcióülések: Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar tantermei (9022 Győr, Liszt Ferenc u. 42.).

A konferencia Tudományos bizottságának tagjai:

- Dr. Pongrácz Attila dékán
- Ablonczyné Prof. Dr. Mihályka Livia egyetemi tanár
- Petzné Dr. Tóth Szilvia egyetemi docens (konferencia elnöke)
- Dr. Benyák Anikó egyetemi docens
- Dr. Szőke Júlia egyetemi docens
- Dr. habil. Csizmadia Zoltán egyetemi docens
- Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória egyetemi docens
- Prof. Dr. Molnár György egyetemi tanár (SZE AK és OE)
- Prof. Dr. Nemeskéri Zsolt egyetemi tanár (PTE KPVK)
- Dr. habil. Zádori Iván egyetemi docens (PTE KPVK)
- Dőryné Dr. Zábrádi Orsolya egyetemi adjunktus
- Dr. Gróz Andrea egyetemi docens
- Dr. habil. Horváth Nóra egyetemi docens
- Dr. Makkos Anikó egyetemi docens
- Dr. Simonik Péter egyetemi docens
- Dr. Varga Balázs egyetemi docens
- Dr. habil. Vehrér Adél egyetemi docens
- Imréné Dr. Takács Tünde Mária (HUN-REN)

Szervezőbizottság

- Hamuthné Mesterházy Anita Dékáni Hivatal titkárságvezető
- Szatmári Beatrix szervező titkár
- Zsolnay Janka mesteroktató
- Nemes Zsolt ügyvivő-szakértő (informatika-technika)

A konferencia honlapja:

<https://ak.sze.hu/xxix-apaczai-tudomanyos-konferencia>

Információ kérhető az alábbi elérhetőségeken:

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar
Apáczai Tudományos Konferencia Szervezőbizottsága
9022 Győr, Liszt Ferenc utca 42.
Szatmári Beatrix szervező titkár
e-mail: apaczai.konferencia@sze.hu
Telefon: +36 96 516 732

Program

09:00-09:45 REGISZTRÁCIÓ - Helyszín: Tanulmányi Osztály előtere, fszt.

10:00 -11:45 PLENÁRIS ÜLÉS - Helyszín: Dr. Barsi Ernő Díszterem, 2. emelet

Levezető elnök: **Petzné Dr. Tóth Szilvia** általános és társadalmi kapcsolatokért felelős dékánhelyettes, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar

Örömeleklés – Apáczai-kar kollégái, hallgatói, Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskola diákjai

Köszöntők:

Prof. Dr. Friedler Ferenc rektor, Széchenyi István Egyetem

Dr. Pongrácz Attila dékán, Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar

Plenáris előadások:

Dr. Balatoni Katalin pedagógiai innovációk előmozdításáért és a családbarát oktatási környezet erősítéséért felelős miniszterelnöki biztos, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Tanári Felkészítés Tanszék tanszékvezetője, egyetemi docens

Tudás, érték, megújulás a pedagógusképzésben

Prof. Dr. Nógrádi György biztonságpolitikai szakértő, egyetemi tanár

Apáczai Csere János és Klebelsberg Kuno munkássága

Vedovatti Anildo projektkoordinátor, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal EPALE Magyarország Nemzeti Támogató Hivatal

Szakmai információszerzés és a tudásgazdagodás korszerű útjai

Apáczai 400 Emlékév Versíró pályázat nyertes verseinek felolvasása

11:45-12:00 Nézőpontok c. kiállítás megnyitója

Köszöntő: **Dr. Pongrácz Attila** dékán

A kiállítást megnyitja: **Dr. habil. Szunyogh László** egyetemi docens

Helyszín: Cziráki Lajos Kiállítótér, 2. emelet (folyosó)

12:00-13:00 Ebédszünet

Helyszín: Téká Étteremben a kar épületén belül

13:00-13:20 Könyvbemutatók

Prof. Dr. Lükő István: *A remény pedagógiája. Környezetpedagógia. Komplexitás, szemléletek változásai a környezeti és a fenntarthatóságra nevelésben* (Publio, Hédervár, 2025.)

Moderátor: **Dr. Lampert Bálint** egyetemi docens

Helyszín: 013. terem

Gyárfás Endre: *Apáczai* (újrakiadás, e-könyv)

Moderátor: **Szalai Zsolt** költő, kritikus

Helyszín: Dr. Barsi Ernő Díszterem

13:30 óra SZEKCIÓÜLÉSEK

13:30-15:00 **SZEKCIÓÜLÉSEK I.** (9022 Győr, Liszt Ferenc u. 42. tantermei)

15:00-15:20 Kávészünet

15:20-16:30 **SZEKCIÓÜLÉSEK II.** (9022 Győr, Liszt Ferenc u. 42. tantermei)

Kiegészítő programok: Katasztrófavédelem, Alex Bútor Kft., Kertészek és Kertbarátok stand

Szekcióprogram

Széchenyi István Egyetem
 Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar tantermei
 (9022 Győr, Liszt Ferenc u. 42.)

Szekciók	Szekcióvezető	Időpont	Terem
Emberi erőforrás fejlesztés és tanácsadás	Rákosi Szabolcs	13:30	013
Rejuniva	Dr. habil. Vehrér Adél	13:30	1413
Matematika és természettudományok módszertana – Rekreáció – Pedagógia, neveléstudomány – Szakképzés	Petzné Dr. Tóth Szilvia	13:30	116
Környezetpedagógia, erdei iskola, iskolakert	Dr. Lampert Bálint	13:30	253
Bölcészettudomány, filozófia	Csendesné Dr. Cseri Kinga	13:30	112
Bölcészettudomány, kultúráközvetítés	Dr. habil. Horváth Csaba	13:30	115
Gyógypedagógia, logopédia – Pedagógia, neveléstudomány	Dr. Nagy Ádám	13:30	122
Pedagógia, neveléstudomány és nyelvtudomány	Dr. Makkos Anikó	13:30	131
Szociológia, szociális tanulmányok – Gondoskodáspolitikai	Dr. Tóth Péter	13:30	111
Pedagógia, neveléstudomány	Dr. Gróz Andrea	13:30	113
Diaszpóra online szekció	Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória	16:00	114

A konferencia szekciói

Emberi erőforrás fejlesztés és tanácsadás

Szekcióvezető:

Rákosi Szabolcs tanársegéd
e-mail: rakosi.szabolcs@sze.hu

Előadások

Komáromi Mónika – Dr. Pongrácz Attila

Kommunikációs szakadék vagy tanulható párbeszéd? – Generációk nyelvén a munkahelyen

Kiss Ágnes – Dr. Benyák Anikó

A munkahelyen eltöltött idő hatása a lojalításra és elköteleződésre generációs kontextusban

Sándli Margaréta – Dr. habil. Reisinger Adrienn

Dolgozói motiváció: anyagi ösztönzők és erkölcsi elismerés

Pótáné Dallos Csilla – Dr. Pongrácz Attila

Hagyományos és AI-alapú pályaválasztási tanácsadási módszerek hatékonyságának vizsgálata esettanulmányok tükrében

Dr. habil. Mészáros Attila

Példák az egyetemi jóléti programok megvalósulására

Rejuniva

Szekcióvezető:

Dr. habil. Vehrer Adél egyetemi docens

e-mail: vehrer.adel@sze.hu

Előadások

Pap-Módy Noémi

Ageizmus és az 50 év felettek munkaerőpiaci helyzete: Győr-Moson-Sopron megye és Burgenland összehasonlítása

Kovácsné Dr. Tóth Ágnes

„Komplex mérőeszköz” – a REJUNIVA Életmód és Karrierkontroll programhoz fejlesztett kérdőív tesztelése

Zalán-Fecser Zsuzsanna

A közsférában dolgozók generációs és strukturális kihívásai

Csollán Tamara

Az áthajló korúak társadalmi részvételének területi különbségei – közösségi terek szerepe Győrben és Ingolstadtban

**Matematika és természettudományok módszertana – Rekreáció – Pedagógia,
neveléstudomány – Szakképzés**

Szekcióvezető:

Petzné Dr. Tóth Szilvia egyetemi docens

e-mail: toth.szilvia@sze.hu

Előadások

Dr. Fülöp Zsolt

Logikai kijelentések köznyelvi értelmezése a tanulói gondolkodásban

Petzné Dr. Tóth Szilvia

A Mesterséges Intelligencia (MI) Szerepe a Matematika Oktatásában: Személyre Szabott Tanulás és Oktatói Támogatás

Dr. Sós Eszter

Az embertől a kiborgig: A bizalom kihívásai a modern termelési környezetben

Dr. habil. Konczos Csaba

A sportolói kettős karrier támogatási lehetőségei középiskoláskorúak számára, egy magyarországi régióban

Dr. Nagy Zsolt

A duális szakképzés kihívásai, és a hallgatói reziliencia szerepe a munka–tanulás egyensúlyában

Prof. Dr. Lükő István

Mozaikok a szakképzés fejlődés közelmúlt évtizedeiből

Környezetpedagógia, erdei iskola, iskolakert

Szekcióvezető:

Dr. Lampert Bálint egyetemi docens

e-mail: lampert.balint@sze.hu

Előadások

Balogh Evelin – Dr. Lampert Bálint Csaba

A természet gyógyító tere: szenzoros élménykeresés erdőpedagógiai tevékenységek révén

Dr. Horváth Eszter

A győri és Győr környéki háztáji kertek agrobiodiverzitásának megőrzésére irányuló kezdeményezés bemutatása

Kövecsesné Dr. habil. Gősi Viktória

Az ökoszorongás csökkentésének lehetőségei természet, és meseterápiás módszerekkel

Balla Jenő

Környezetpedagógia a fenntarthatóságért: biogáz, állattartás és klímatudatosság a Hajdúságban

Megyeriné Dr. Runyó Anna

Környezettudatos szemlélet és annak megélése hallgatónk szemszögéből

Dr. Sós Eszter

A helyi közösségi kezdeményezések hatása a logisztikai szén-dioxid-kibocsátás mérséklésére

Kiss Boglárka Zsófia

A természethez való kötődés kialakításának támogatása természetművészet eszközeivel

Bölcsészettudomány, filozófia

Szekcióvezető:

Csendesné Dr. Cseri Kinga egyetemi docens
e-mail: cseri.kinga@sze.hu

Előadások

Dr. Ittész Gábor

A Watzlerin és gyermekei: Bölcs Frigyes titkos családja

Bognár Gergely

Apáczai Csere János istenérvei

Ekmekcioglu Lilla

A fogyatékoság jelentésének újraértelmezése az Újszövetségi narratívák fényében

Dr. Kmeczkó Szilárd

Hajós kalandjai a jövőben (Utópia és disztópia Szathmári Sándor műveiben)

Gregosits Gábor

Istennek és a császárnak – az 1953-as spanyol konkordátum az olasz sajtóban

Dr. Dergez-Rippl Dóra

Mitológia mint filozófiai tudás – a görög istenábrázolás lelki modelljei

Bölcsészettudomány, kultúráközvetítés

Szekcióvezető:

Dr. habil. Horváth Csaba egyetemi docens

e-mail: horvath.csaba@sze.hu

Előadások

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

A ménfői Ecker- villa szellemi és tárgyi értékei

Dr. habil. Szoboszlai-Kiss Katalin

Bibó Istvánné Ravasz Boriska életútja

Vajk Ádám

Győr késő középkori társadalmáról

Dr. Varga Balázs

A Széchenyi István Főiskola egyetemmé válásának folyamata négy egykori politikus visszaemlékezése alapján

Dr. Eged Alice

Kultusz és profit – Emlékezetpolitika az NSDAP-ben a Horst Wessel-ügy kapcsán

Dr. Nagy Angelika

Formál és megtart – az eleki katolikus közösség vallásos gyakorlata

Dr. Lőwi Ildikó

A fenntarthatóság kulturális dimenziójának megjelenése a migrációs terekben. The emergence of the cultural dimension of sustainability in migration spaces

Prof. Dr. Orosz Gábor Viktor

A templompedagógia mint kultúráközvetítő lehetőség

Gyógypedagógia, logopédia – Pedagógia, neveléstudomány

Szekcióvezető:

Dr. Nagy Ádám adjunktus
e-mail: nagy.adam@sze.hu

Előadások

Dr. Kertész Tamás

Aktív tanulás támogatása FAT-módszerekkel, gyakorlatból elmélet

Csányi Csilla Zita

Kéz a kézben - Komplex beiskolázási program SNI – beszéd fogyatékos - tanulók számára

Radics Márta – Dr. Juhász Valéria

A kétéves kori nyelvi mérföldkő szerepe a korai felismerésben és a hozzá kapcsolódó gyógypedagógiai tevékenységek köre a szegedi bölcsődékben

Dr. Nagy Ádám

A megnövekedett vestibuláris aqueduct szindróma gyógypedagógiai vonatkozásai

Pedagógia, neveléstudomány és nyelvtudomány

Szekcióvezetők:

Dr. Makkos Anikó egyetemi docens

e-mail: makkos.aniko@sze.hu

Előadások

Dr. Csillag Andrea

Metaforikus komponensek az angol büszkeségfogalom metonímiáiban

Kovács Roland

Nyelvérzék és nyelvi tudatosság kapcsolata és mérésének empirikus lehetőségei

Szarvas Júlia

Angoltanulás az óvodában – az óvodapedagógus szakma vélekedései

Pungor Viktória – Dőryné Dr. Zábrádi Orsolya

Az angol nyelvű szleng hatása a gyermekek és fiatalok szókincsére

Zsolnai Márton

A gondolattérkép használatának lehetősége és korlátai a nyelvórán

Szociológia, szociális tanulmányok – Gondoskodáspolitikai

Szekcióvezető:

Dr. Tóth Péter egyetemi docens

e-mail: ptoth@sze.hu

Előadások

Prof. Dr. Nagy Ádám

Alfa, Béta, Covid, Klíma – és még hány nem létező generáció

Oszter Bettina – Böcz Tamara Zsuzsanna

Helyi társadalmi dimenziók vizsgálata Győr városában: Kötődés, elégedettség és perspektíva kvalitatív megközelítésben

Dr. Nárai Márta

Pro bono önkéntesség – a magas szintű szaktudás, a társadalmi érzékenység és az elkötelezettség kapcsolódása

Rostáné Dr. Riez Andrea

Renovare semper – a megújulás állandó lehetőség

Dr. Bugovics Zoltán

A tanyavilág társadalmi aspektusai

Kónya Máté

„Hidakat építünk, alakítjuk a jövőt”

Pedagógia, neveléstudomány

Szekcióvezető:

Dr. Gróz Andrea egyetemi docens

e-mail: groz.andrea@sze.hu

Előadások

Dr. Sós Eszter

A projektalapú oktatás első évének tapasztalatai a Széchenyi István Egyetemen

Pereszlényi Erika

A hétvégi magyar iskolák szerepe a kulturális tőke átadásában

Dr. Fehér Ágota

A tehetséggondozás gyakorlata a pedagógusképzésben egy alkotóverseny és felfedezőnapok tükrén keresztül

Dr. Gombocz Orsolya

Kihívás és lehetőség: fókuszban a tanárképzés gyakorlatai

Dr. Kurucz Anikó – Baka L. Patrik

Tendenciák a 2021-es év magyar gyermekirodalmában

Balogh Evelin

„Ismerjük, mégsem értjük?” – Tanító szakos hallgatók ismeretei a BTMN ellátási kategóriáról

Deákné Dr. habil. Kecskés Mónika Kornélia

Fenntartható zeneelméletoktatás

Prof. Dr. Molnár György

Korszerű felsőoktatás-pedagógiai innovációk és törekvések

Csendesné Dr. Cseri Kinga – Dr. Boldizsár Boglárka

Lélekhangok – találkozások Kokas Klára művészetében

Diaszpóra online szekció

Szekcióvezető:

Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória egyetemi docens
e-mail cím: gosi.viktoria@sze.hu

Előadások

V. Zombory Anikó

Jógyakorlatok az iskolás kor előtti gyermekek oktatása kapcsán a nyugati diaszpórában

Iffiú-Soltész Zsuzsa

A mozgás és a vizuális elemek használata a zenei és nyelvi kompetenciák fejlesztésekor

Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória

Kooperatív tanulási technikák szerepe a tanulók motivációjának fejlesztésében

Pereszlényi Erika

Oktatási konferenciák a diaszpórában

Zsolnai Márton

Sok kicsi sokra megy: közösségszervezés a vilnusi magyar diaszpórában

Dr. Berta Erika

A Magyar Nemzeti Múzeum digitális tananyagai magyarul tanuló külföldieknek

Babos Máté

MI alapú digitális eszközök alkalmazásának lehetőségei a diaszpóra hétvégi magyar iskoláiban

Maxim Katalin

Szülőföldem – projekt online és offline

ABSZTRAKTOK

Emberi erőforrás fejlesztés és tanácsadás szekció

Komáromi Mónika – Dr. Pongrácz Attila

Komáromi Mónika e.v. – Széchenyi István Egyetem

Kommunikációs szakadék vagy tanulható párbeszéd? – Generációk nyelvén a munkahelyen

Az előadás több vállalatnál (n=9, KKV és nagyvállalati szektor) végzett generációs kommunikációs felmérés eredményeit mutatja be. A kutatás célja annak feltárása volt, hogy a különböző generációk közötti kommunikációs mintázatok mennyiben igazolják vagy cáfolják az eddigi generációs kutatásokban leírt jellemzőket. Az elemzés rávilágít arra, hogyan jelennek meg a Baby Boomer, X, Y és Z generációk közötti különbségek a munkahelyi kommunikációban, milyen tipikus félreértések és rejtett erővonalak kísérik ezeket az interakciókat, mindez milyen hatással van a munkaerő-megtartásra, a csapatkohézióra és a szervezeti kultúrára, és hogyan válhat a generációk közötti különbség nem szakadékká, hanem tanulható párbeszéddé.

Kulcsszavak: generációk, kommunikáció, munkaerő-megtartás, szervezeti kultúra, coaching szemlélet

Kiss Ágnes – Dr. Benyák Anikó

Széchenyi István Egyetem

A munkahelyen eltöltött idő hatása a lojalításra és elköteleződésre generációs kontextusban

Kutatásunk célja annak feltárása, hogy az eltérő életpálya-szakaszokban és munkahelyi tapasztalati időtávokon lévő munkavállalók körében miként alakul a munkahelyi lojalitás és elköteleződés. Az elmúlt évtizedekben a technológiai fejlődés, a globalizáció és a társadalmi normák átalakulása radikálisan formálta az egyes generációk munkahelyi attitűdjeit, értékeit és motivációs mintázatait, így a generációs aspektust is meg kívánjuk jeleníteni az elemzésben. Vizsgálatunk online kérdőív alkalmazásával valósult meg, több mint 1000 fő válaszával. Eredményeink hozzájárulhatnak a generációk közötti különbségek mélyebb megértéséhez, valamint gyakorlati iránymutatást kínálhatnak a szervezetek számára a munkavállalói megtartás, lojalitás és hosszú távú elköteleződés fejlesztéséhez.

Kulcsszavak: munkahelyen eltöltött idő, lojalitás, elköteleződés, generációs különbségek, munkahelyi attitűdök

Sándli Margaréta – Dr. habil. Reisinger Adrienn

Széchenyi István Egyetem

Dolgozói motiváció: anyagi ösztönzők és erkölcsi elismerés

Az előadás célja annak bemutatása, hogy a dolgozói motiváció fenntartásában és erősítésében milyen mértékben játszanak szerepet az anyagi ösztönzők és az erkölcsi elismerés. A téma vizsgálatához online kérdőíves kutatás zajlott 2025 tavaszán hólabda módszerrel. 210 válaszadó válasza alapján az egyik fő megállapítás, hogy az erkölcsi megbecsülés nem pusztán eszköz a motiváció fenntartására, hanem sarkalatos pont, alappillér a lojalitás, elégedettség és teljesítmény erősítésében is. Következtetesként megfogalmazható, hogy a vállalatok és HR részlegek számára a dolgozók emberi tényezőként való megbecsülése stratégiai fontosságú, hiszen az ember nem gép – ennek hangsúlyát már Mayo is kiemelte, napjainkban pedig még aktuálisabb.

Kulcsszavak: motiváció, erkölcsi megbecsülés, anyagi elismerés, lojalitás, humán erőforrás

Pótáné Dallos Csilla – Dr. Pongrácz Attila

Széchenyi István Egyetem

Hagyományos és AI-alapú pályaválasztási tanácsadási módszerek hatékonyságának vizsgálata esettanulmányok tükrében

A kutatás célja a pályaválasztási tanácsadásban alkalmazott hagyományos módszerek (ZML, MBTI, Orientify, UK NCS) és az AI-alapú ajánlások eredményeinek összehasonlítása. A vizsgálat öt, 16–18 éves középiskolás esettanulmányán alapult, akik 2025 őszén vettek részt pályaválasztási tanácsadáson. A kutatás kvalitatív, tematikus elemzésből állt, interjúk és megfigyelések feldolgozásával. A hipotézis szerint az AI megfelelő promptolás mellett a hagyományos módszerekhez hasonló eredményeket ad, valamint modernebb, a piaci igényekhez igazodó pályákat ajánl. Az eredmények igazolták, hogy az AI-kimenetek releváns pályailleszkedést mutattak, és a diákok nyitottak voltak az AI használatára, amennyiben a tanácsadási folyamat személyre szabott maradt.

Kulcsszavak: pályaválasztás; pályaaorientáció; pályailleszkedés; tanácsadás; AI

Dr. habil. Mészáros Attila

Óbudai Egyetem

Példák az egyetemi jóléti programok megvalósulására

Az előadás az Óbudai Egyetem jóléti programjainak kialakítását és működését mutatja be nemzetközi összehasonlításban. A hazai gyakorlatok mellett bemutatásra kerülnek olyan külföldi egyetemek – például a Cambridge University, a University of Melbourne és a TU Delft – jóléti kezdeményezései, amelyek integrálják a mentális egészség, a közösségépítés és a reziliencia fejlesztésének elemeit. Az előadás rávilágít arra, hogy a hallgatói és oktatói jólét stratégiai szintű kezelése növeli az intézményi elköteleződést, az oktatás minőségét és az egyetemi közösségek fenntartható fejlődését.

Kulcsszavak: jóléti programok, hallgató jólét, oktatói jólét

Rejuniva szekció

Pap-Módy Noémi

Széchenyi István Egyetem

Ageizmus és az 50 év felettek munkaerőpiaci helyzete: Győr-Moson-Sopron megye és Burgenland összehasonlítása

A tanulmány az ageizmus, azaz az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés munkaerőpiaci megnyilvánulásait vizsgálja az 50 év feletti munkavállalók körében, Győr-Moson-Sopron megye és Burgenland tartomány összehasonlításában. A kutatás célja feltárni, hogy a két vizsgált régióban, miként alakul az idősebb korosztály foglalkoztatási helyzete. Milyen formában és mértékben jelenik meg az ageizmus, hogyan érzékelik az érintett munkavállalók az életkor szerepét? A kvantitatív módszer keretében 50 év feletti munkavállalók töltötték ki kérdőívet. Az eredmények rámutatnak, hogy az ageizmus továbbra is akadályt képez az idősebb korosztály számára a munkaerőpiacon. A kutatás hozzájárul a régiós különbségek megértéséhez, és javaslatokat fogalmaz meg.

Kulcsszavak: ageizmus, munkahelyi diszkrimináció, idősödés, összehasonlítás, munkaerőpiac

Kovácsné Dr. Tóth Ágnes

Széchenyi István Egyetem

„Komplex mérőeszköz” – a REJUNIVA Életmód és Karrierkontroll programhoz fejlesztett kérdőív tesztelése

A Longevity+ életminőség kontroll program az áthajló és idősödő korosztály számára készült. A kérdőív témakörei: szociodemográfiai adatok, munka/munkahelyi közösség, pénz/anyagiak, baráti, közösségi kapcsolatok, infokommunikációs eszközök használata/on-line jelenléte, egészségi állapot (fizikális, mentális), mobilitás, életérzés, felkészülés a nyugdíjas évekre. A kérdőív belső konzisztenciáját, teszt-reteszt megbízhatóságát, valamint az egyes skálák közötti összefüggéseket vizsgáltuk. Az eredmények alapján a kérdőív magas belső konzisztenciát mutatott, a skálák stabilitása megfelelőnek bizonyult. Az eredmények alapján a kérdőív alkalmas mind kutatási, mind gyakorlati környezetben a résztvevők életmód- és karrierkontrolljának mérésére, és célzott egyéni intervenciós tervek kidolgozására.

Kulcsszavak: Longevity+, életmód és karrierkontroll, kérdőív, jóállóság mutató,

Zalán-Fecser Zsuzsanna

Széchenyi István Egyetem

A közszférában dolgozók generációs és strukturális kihívásai

A kutatás célja a közszférában jelentkező generációs és strukturális kihívások feltárása, különös tekintettel a munkaerőhiányra, az elöregedésére és a nyugdíjas korosztály szerepére. A kutatásban megjelenik a színédzser, mint fogalom, mely a 65+ életkorú, mentálisan, fizikailag és anyagilag autonóm személyt jelenti. Az előadásomban Tóthné Merth Bernadettel, az MKKSZ Országos Nyugdíjas Tanácsának elnökével készített riport szakmai elemzését dolgoztam fel. A riport rávilágít arra, hogy a közszféra színédzser korosztályának tapasztalata továbbra is alulértékelt, miközben a pályaelhagyás, az alacsony megbecsülés és a motiváció hiánya erősíti a munkaerőhiányt. A nyugdíjas munkavállalók bevonása – tanácsadói, oktatói vagy mentor szerepben – potenciális megoldást jelenthet, azonban a generációk közötti bizalom és kommunikáció hiánya akadályozza az intézményesített megoldásokat. A kutatás kiemeli a szervezeti támogatás, a rugalmas foglalkoztatási formák és a vezetői felelősség jelentőségét a fenntartható jövőkép megteremtésében.

Kulcsszavak: színédzser, generációs különbségek, közszféra, munkaerőhiány, nyugdíjas munkavállalók, tudásátadás

Csollán Tamara

Széchenyi István Egyetem

Az áthajló korúak társadalmi részvételének területi különbségei – közösségi terek szerepe Győrben és Ingolstadtban

Az európai társadalmakra, köztük Magyarországra jellemző demográfiai előregedés mind szociálpolitikai, mind várostervezési szempontból újfajta megközelítést kíván. Ilyen megközelítések az aktív idősödés, és az idősbarát városok koncepciói, amelyek az idősödő népesség társadalmi aktivitását, önállóságát célozzák. A közösségi terek létének kulcsszerepe az idősök közösségi részvételében, társadalmi integrációjában megkérdőjelezhetetlen. A tanulmány fókuszában az áthajló korúak (50-60 éves korosztály) állnak. Célja területi oldalról feltárni és összehasonlítani a Győrben és Ingolstadtban található, aktív idősödést támogató közösségi tereket, és azt, hogy a két város közösségi terei milyen mértékben szolgálják az idősödő lakosság igényeit.

Kulcsszavak: áthajló korúak; aktív idősödés; közösségi aktivitás; közösségi tér, integráció

**Matematika és természettudományok módszertana – Rekreáció – Pedagógia,
neveléstudomány – Szakképzés szekció**

Dr. Fülöp Zsolt

Károli Gáspár Református Egyetem

Logikai kijelentések köznyelvi értelmezése a tanulói gondolkodásban

Kutatásunk során azt vizsgáltuk, hogy a középiskolás tanulók miként értelmezik köznyelvi tapasztalataik alapján a különböző logikai kijelentéseket, és ezek mennyiben térnek el a formális matematikai logika szabályaitól. Empirikus vizsgálatunk eredményei azt mutatják, hogy bizonyos kijelentéstípusok esetében a hétköznapi gondolkodás viszonylag hatékonyan megközelíti a formális logika követelményeit, más esetekben azonban jelentős eltérések figyelhetők meg. Ezért vizsgálat tárgyává tettük különböző háromváltozós kijelentések értelmezésének empirikus távolságát is. Ezzel elsősorban azt próbáltuk felmérni, hogy a formális logika szempontjából teljesen különböző szerkezetű kijelentések mennyire különülnek el a tanulói értelmezések során.

Kulcsszavak: formális logika, köznyelvi értelmezés, empirikus távolság, logikai műveleti struktúrák

Petzné Dr. Tóth Szilvia

Széchenyi István Egyetem

A Mesterséges Intelligencia (MI) Szerepe a Matematika Oktatásában: Személyre Szabott Tanulás és Oktatói Támogatás

A mesterséges intelligencia (MI) térnyerése az oktatásban paradigmaváltást hozhat, amely a matematikaoktatás területét is érinti. A hagyományos tanítási módszerek gyakran nem képesek hatékonyan kezelni a diákok közötti tudásbeli különbségeket és az egyéni tanulási tempót. Az MI-alapú rendszerek lehetőséget kínálnak arra, hogy a tanulók személyre szabott visszajelzéseket és feladatokat kapjanak, ezáltal növelve a motivációt és a tanulási eredményességet. Az előadás célja az MI-alapú megoldások és alkalmazások áttekintése a matematika oktatásában, hangsúlyozva a személyre szabott tanulás és az oktatói munka támogatásának lehetőségeit, valamint a lehetséges kihívásokat és jövőbeli irányokat.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, adaptív tanulás, matematikaoktatás, személyre szabott oktatás

Dr. Sós Eszter

Széchenyi István Egyetem

Az embertől a kiborgig: A bizalom kihívásai a modern termelési környezetben

Az automatizáció térnyerése a termelő vállalatoknál válasz a szakképzett munkaerő hiányára és a hatékonyság növelésére. Az ember-gép és gép-gép rendszerek együttműködése azonban bizalmi és kulturális kihívásokat vet fel. A tanulmány célja a vállalatok átalakulásának bemutatása, az ember és gép közötti kollaboráció feltételeinek feltárása, és az automatizáció során megjelenő kognitív torzítások elemzése. Az automata rendszerek megjelenésével és elterjedésével a vállalati működés összehangolásában új kihívások jelennek meg. A kutatás rávilágít, hogy az emberi tényezőtől az autonóm rendszerekig tartó fejlődés milyen hatással van a döntéshozatalra, a vállalati struktúrákra, és a tudásmegosztásra. Továbbá arra, hogy hogyan alakulhatnak a humánközpontú vállalatok a jövő „kiborg” rendszereivé.

Kulcsszavak: automatizáció, ember-gép rendszerek, kognitív torzítások, bizalom

Dr. habil. Konczos Csaba

Széchenyi István Egyetem

A sportolói kettős karrier támogatási lehetőségei középiskoláskorúak számára, egy magyarországi régióban

Magyarországon nem fektetnek elég hangsúlyt a siker eléréséhez szükséges kompetenciák fejlesztésére. Kutatási kérdések. A duális karrier intézményes támogatása mennyire hatékony? Aktívabbak-e a sportiskolában tanulók a képzési támogatások terén? A mintát Győr és Mosonmagyaróvár középiskoláinak sport és nem sport szakos diákjai alkották (N=497). A kvantitatív kutatás módszere kérdőív volt. A válaszadók 51,7%-a nem vett részt szervezett képzéseken a megjelölt kategóriák egyikében sem. A rendszeresen képzésre járók aránya átlagosan mindkét iskolatípust alapul véve csekély, csak minden tizedik diák jelezte ezt. A két iskolatípus közötti eltérések – a sportiskolák javára - az öt vizsgált képzési területből négyben az eredmények szignifikáns különbséget mutattak a részvételi arányok tükrében.

Kulcsszavak: sportiskolás diákok, nem sportiskolás diákok, kompetenciafejlesztés

Dr. Nagy Zsolt

Széchenyi István Egyetem

A duális szakképzés kihívásai, és a hallgatói reziliencia szerepe a munka–tanulás egyensúlyában

A tanulmány a duális képzésben résztvevő hallgatók rezilienciáját vizsgálja, kiemelten azt, miként képesek alkalmazkodni a munka és tanulás kettős követelményeihez. A duális képzés komplexitása abban rejlik, hogy a hallgatók párhuzamosan szereznek elméleti tudást és gyakorlati tapasztalatot, miközben pszichés, érzelmi és időgazdálkodási szempontból is fokozott terhelés éri őket. A tanulmány célja feltárni, hogyan járul hozzá a reziliencia, mint pszichológiai és szociális védőfaktor a hallgatók szakmai, és tanulmányi sikerességéhez. A tanulmány összekapcsolja a „Tudás, érték, megújulás – Apáczai nyomdokain” konferencia hármasságát azzal a szemlélettel, hogy a reziliencia nem csupán egyéni erőforrás, hanem a felsőoktatási és szakképzési rendszer megújulásának kulcstényezője.

Kulcsszavak: reziliencia, duális képzés, hallgatói jóllét, szakképzés, alkalmazkodás, munkaerőpiac

Prof. Dr. Lükő István

Pécsi Tudományegyetem, Soproni Egyetem

Mozaikok a szakképzés fejlődés közelmúlt évtizedeiből

1, Az előadás céljai, kérdései: Az elmúlt négy évtized szakképzés fejlődésének bemutatása nemzetközi beágyazottságban. Hogyan szakaszolható az a fejlesztési munka, amely a technológiai fejlődéshez, a társadalmi gazdasági átalakulásokhoz, az érinett szereplőkhöz kötődik? Mik a jellemzői az egyes korszakoknak és a befolyásoló tendenciáknak? Az előadás a kezdetekre és a legutóbbi átalakulásra fókuszál. 2, Alkalmazott módszerek: Hazai és nemzetközi szakirodalmak, dokumentumok elemzése, nemzetközi összehasonlító elemzésekben való részvétel, saját empirikus vizsgálatok. 3, Eredmények: A vizsgálati dimenziók felállítása, a szakképzési modellek jellemzőinek táblázata, a befolyásoló tényezők nemzetközi és hazai tendenciák táblázatos összefoglalása.

Kulcsszavak: tripartit elv, OKJ, Ipar 4.0, szervezetrendszer, technológia

Környezetpedagógia, erdei iskola, iskolakert szekció

Balogh Evelin – Dr. Lampert Bálint Csaba

Széchenyi István Egyetem

A természet gyógyító tere: szenzoros élménykeresés erdőpedagógiai tevékenységek révén

Az erdőpedagógia természetben végzett tevékenységei jó hatással lehetnek a gyermekek testi-lelki fejlődésére a szenzoros élmények biztosítása által. Kutatásunk célja annak feltárása, hogy az erdei foglalkozások miként hatnak a vestibuláris, proprioceptív és taktilis rendszerekre, és hogyan támogathatják a tanulási, beilleszkedési, viselkedési problémákkal élő gyermekeket. Dokumentumelemzés alapján megállapítható, hogy a természetben zajló tevékenységek egyszerre több érzékelési csatornát stimulálnak, ami mérhetően hatással lehet a koncentrációra, viselkedésre, szociális kapcsolatokra. Eredményeink szerint az erdőpedagógiai programok célzott szenzoros élményekkel hosszú távon is hozzájárulhatnak a gyermekek jólétéhez és iskolai bevalásához.

Kulcsszavak: erdőpedagógia, BTMN, szenzoros integráció, természetes környezet, környezetpedagógia

Dr. Horváth Eszter

Széchenyi István Egyetem

A győri és Győr környéki háztáji kertek agrobiodiverzitásának megőrzésére irányuló kezdeményezés bemutatása

Az előadásban egy projekt ötlet bemutatásra kerül sor, amely projekt a győri és Győr környéki (főként szigetközi települések) háztáji konyhakertek megmentését, újraélesztését és ezáltal a biodiverzitás csökkenésének megállítását célozza. A projekt során azt kívánjuk megvalósítani, hogy a főként idős emberek által már nem művelt kertek újra művelésbe kerüljenek, változatos gyümölcs- és zöldségtermesztés induljon meg. Mindebbe motivált kamaszokat, fiatalokat, gyermekes családokat kívánunk bevonni. A projekt során a kertek hasznosításával, a tulajdonos és a segítők is megállapodás szerint friss zöldséghez és gyümölcshöz jutnának. A biodiverzitás megőrzésén, az élelmiszer ellátáson túl a projekttel a gyermekek és fiatalok környezetpedagógiai, kertpedagógiai és agrár ismeretei is bővíülhetnek

Kulcsszavak: agrobiodiverzitás, háztáji kertek, kertpedagógia

Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória

Széchenyi István Egyetem

Az ökoszorongás csökkentésének lehetőségei természet, és meseterápiás módszerekkel

A felnövekvő generáció tekintetében egyre nagyobb kihívást jelentenek az ökoérzelmek, mint az ökológia, ökoszorongás, ökobűntudat, ökodűh megjelenése a pedagógiában, pszichológiában. (Molnos 2020, Varga -Ágoston Kostyál -Buvár -Csonka -Szabó -Dúll 2025). Mindezek a gondolatok szoros összefüggésben vannak azzal a természetiányos állapothoz kötődő jelenséggel is, melyet Richard Louv publikált 2005-ben. Az előadás célja annak bemutatása, hogy a természetkötődés kialakításában kiemelt szerepe van az erdei iskoláknak, a természetes tanulási környezetben megvalósuló természet,- és mesepedagógiai módszereket alkalmazó programoknak, melyek fejleszthetik a tanulók fenntarthatósághoz kapcsolódó kompetenciáit, felelősségérzetét, környezettudatosságát, ezáltal csökkenthetik az ökoszorongást.

Kulcsszavak: ökoérzelmek, természetpedagógia, mesepedagógia, erdei iskola

Balla Jenő

Széchenyi István Egyetem

Környezetpedagógia a fenntarthatóságért: biogáz, állattartás és klímatudatosság a Hajdúságban

A környezetpedagógia kulcsszerepet játszik a klímatudatos szemléletformálásban és a fenntarthatóság gyakorlati megértésében. A Hajdúsági régió példája jól mutatja, hogy a biogáz-előállítás és a trágyakezelés nemcsak technológiai, hanem nevelési eszközként is értelmezhető. A hajdúböszörményi állattartó telepek működése lehetőséget ad arra, hogy a tanulók megismerjék a megújuló energia, az erőforrás-hatékonyság és az ökológiai lábnyom összefüggéseit. A környezetpedagógiai megközelítés így hozzájárul a fenntarthatósági tudás élményszerű elsajátításához és a jövő generációk klímatudatos gondolkodásának kialakításához.

Kulcsszavak: fenntarthatóság, energiafüggetlenség, környezetpedagógia, klímatudatosság

Megyeriné Dr. Runyó Anna

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Környezettudatos szemlélet és annak megélése hallgatóink szemszögéből

A környezettudatos attitűd megalapozásában nagy felelősség hárul az óvodapedagógusokra. Ahhoz, hogy hallgatóink – kikerülve a főiskoláról – ezen a területen is megállják a helyüket, segíteni kell. Ennek céljából Főiskolánkon (Apor Vilmos Katolikus Főiskola) már több mint két évtizede azon dolgozunk, hogy minél gyakorlatiasabb módon, ugyanakkor háttérismerettel is megtámogatva biztosítsuk hallgatóink felkészültségét ehhez a nehéz és felelősségteljes feladathoz. Az előadás során oktatói tapasztalatomból hozok példákat, valamint a főiskolánkon folyó Környezettudatos nevelés kurzus hallgatóinak ötleteit mutatom be a témában. Ezen kívül egy felmérés segítségével prezentálom a hallgatók hozzáállását, illetve annak változását a témában, a két féléves kurzus időtartama során.

Kulcsszavak: környezettudatosság, környezettudatos nevelés, attitűd, felmérés, hallgatói hozzáállás

Dr. Sós Eszter

Széchenyi István Egyetem

A helyi közösségi kezdeményezések hatása a logisztikai szén-dioxid-kibocsátás mérséklésére

A széndioxid csökkentés napjaink egyik legfontosabb célja. A Párizsi Egyezményben foglaltak alapján 2050-re el kellene érni a karbonsemlegességet, ami még egy nagyon távoli cél. Mit lehet tenni annak érdekében, hogy a CO₂ kibocsátás minél kevesebb legyen? Nem biztos, hogy mindig „nagyban”, ipari és szolgáltatási (pl. szállítmányozás) szintjen kell gondolkodni. Lehet tenni apró dolgokat is a Földünkért? A válasz egyértelműen igen. Ebben a publikációban megmutatjuk a közösségben rejlő erőt azáltal, hogy bemutatásra kerül egy csoport tevékenysége, amely helyben cserél termékeket ahelyett, hogy megvennénk. A csoportban található eszközök szállításához és csomagolásához kapcsolódóan kiszámításra kerül a termék szénlábnyoma abban az esetben, ha az az eredeti származási helyéről érkezik hozzánk. Az árucikkek csomagolási mérete és súlya alapján számítások készülnek a termék különböző távolságokról történő szállításának CO₂-hatásáról. Az eredményeket úgy is elemzik, hogy megvizsgálják a helyi közösség aktivitását négy különböző közlekedési móddal, majd összehasonlítják a kibocsátott CO₂ mennyiségét egy város lakosságával. A tanulmány bemutatja, hogy a teherszállítás jelentős forrása az üvegházhatású gázok kibocsátásának, és olyan lehetőségeket keres, amelyek közösségi kezdeményezéseken keresztül jelentős szénlábnyom-csökkentéshez vezethetnek. Bár a csoport tevékenységéhez kapcsolódó termék adatok néhány esetben becsült adatokon alapszanak, az elméleti felvetésünk – hogy egy közösségen belüli árucserével jelentős széndioxid kibocsátás megspórolható – alátámasztható. A kutatás rámutat, hogy akár egy helyi közösségi árucseré is

jelentősen hozzájárulhat a globális CO₂-kibocsátás csökkentéséhez. Ezért az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését célzó intézkedések mellett a „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” politika alkalmazása jelentősen hozzájárulna a CO₂-kibocsátás csökkentéséhez.

Kulcsszavak: szén-dioxid-kibocsátás, helyi közösségi aktivitás, fenntarthatóság, logisztika, csomagolás

Kiss Boglárka Zsófia

Széchenyi István Egyetem

A természethez való kötődés kialakításának támogatása természetművészet eszközeivel

Munkánk célja a természetkötődés fogalmának és módszereinek vizsgálata, valamint egy olyan gyakorlati program bemutatása, amely a természetművészet eszközeivel segíti a gyerekek környezettudatos attitűdjének kialakítását.

A program egy nyári tematikus táborban valósult meg, ahol primer kutatással mértük a résztvevő gyermekek természethez való viszonyának változását. A projekt a tanulói aktivitásra épül, iskolai környezetben és táborokban is megvalósítható. A természetművészet rövid idő alatt is képes pozitív attitűdformálásra, így fontos szerepet játszhat a fenntarthatóságra nevelésben, hiszen a természet szépségéből merítve érzékenyít, és ráirányítja a figyelmet a környezeti problémákra – nem csupán témaként, hanem szemléletként is.

A természethez való kapcsolódás nemcsak a gyermekek egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen, hanem bolygónk jövőjének szempontjából is kulcsfontosságú.

Munkánk célja a természetkötődés fogalmának és módszereinek vizsgálata, valamint egy olyan gyakorlati program bemutatása, amely a természetművészet eszközeivel segíti a gyerekek környezettudatos attitűdjének kialakítását.

A program egy nyári tematikus táborban valósult meg, ahol primer kutatással mértük a résztvevő gyermekek természethez való viszonyának változását. A projekt a tanulói aktivitásra épül, iskolai környezetben és táborokban is megvalósítható. A természetművészet rövid idő alatt is képes pozitív attitűdformálásra, így fontos szerepet játszhat a fenntarthatóságra nevelésben, hiszen a természet szépségéből merítve érzékenyít, és ráirányítja a figyelmet a környezeti problémákra – nem csupán témaként, hanem szemléletként is.

A természethez való kapcsolódás nemcsak a gyermekek egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen, hanem bolygónk jövőjének szempontjából is kulcsfontosságú.

Kulcsszavak: természetkötődés, természetművészet, környezeti nevelés, fenntarthatóság pedagógia

Bölcészettudomány, filozófia szekció

Dr. Ittész Gábor

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

A Watzlerin és gyermekei: Bölcs Frigyes titkos családja

Ötszáz éve, 1525. május 5-én halt meg Bölcs Frigyes szász választófejedelem (1463, 1486–1525). Soha nem nősült meg, törvényes leszármazottja nem volt, utódja az öccse lett. Udvarában azonban nyílt titok volt, hogy egy rangon aluli kapcsolatából több gyereke is született. Róluk – és egykori ágyasáról – halálos ágyán diktált végrendeletében is gondoskodott. Előadásomban korabeli források alapján és a legfrissebb nemzetközi kutatások fényében áttekintem mindazt, amit Frigyes magánéletéről, fiainak és családja náluk is rejtélyesebb nőtagjainak személyéről tudni lehet. A vizsgálódásba az írott források mellett a rendelkezésre álló művészettörténeti adatokat is bevonom. A kutatást a Debreceni Református Hittudományi Egyetem támogatta.

Kulcsszavak: Lucas Cranach, Sebastian von Jessen, Lochau, Martin Luther, Anna Weller von Molsdorf

Bognár Gergely

Révai Miklós Gimnázium és Kollégium

Apáczai Csere János istenérvei

Az előadás Apáczai Csere János, a négyszáz éve született magyar filozófus szellemi öröksége előtt tiszteleg. Apáczai az első magyar filozófusok egyike, nézetei elsősorban Descartes filozófiáján alapulnak, ennek ellenére önálló, eredeti munkának tekinthetők. Az előadás középpontjában az életmű egyik meghatározó eleme, a magyar „Erazmus” istenérvei állnak. Az érvek bemutatása mellett röviden áttekintjük helyüket a vallásfilozófia történetében, feltárva az előzményeket és a későbbi reflexiókat, ezzel kívánjuk alátámasztani, hogy Apáczai filozófiai munkássága valóban nemzetközi mércével mérve is kiemelkedő jelentőségű.

Kulcsszavak: Apáczai Csere János, vallásfilozófia, istenérvek

Ekmekcioglu Lilla

Selye János Egyetem

A fogyatékoság jelentésének újraértelmezése az Újszövetségi narratívák fényében

Az Újszövetségi iratok több helyen ábrázolnak fogyatékosággal élő személyeket. Megjelenítésük egyszerre hordoz konkrét és szimbolikus jelentéstartalmat. A fogyatékoság megjelenése gyakran a hit, a gyógyulás és a megváltás dimenzióinak kifejtését szolgálja, miközben implicit módon társadalmi és erkölcsi viszonyulásokat is közvetít. A tanulmány az Újszövetség fogyatékosággal kapcsolatos narratíváinak tematikus elemzését követően vizsgálja, miként járulnak hozzá e szövegek a fogyatékoság társadalmi és kulturális értelmezésének formálódásához, a kulturális normák, értékítéletek átalakulásához. A tanulmány továbbá vizsgálja a morális modell bűn és Isten büntetésének összefüggésére épülő alaptézisének újszövetségi megalapozottságát.

Kulcsszavak: fogyatékoság, Biblia, Újszövetség, társadalmi - kulturális percepció, morális modell

Dr. Kmeczkó Szilárd

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Hajós kalandjai a jövőben (Utópia és disztópia Szathmári Sándor műveiben)

Szathmári Sándor néhány megjelent műve zárványként létezik, nincs beleszöve a 20. századi magyar irodalom történetébe. A 30-as évek első felében megírta a Hiába című trilógiát, amelynek csak a Jövő című kötete jelent meg. A főmű így a Kazohinia címmel kiadott szöveg lett, ami a 30-as évek derekán született, és egy elképzelt társadalom működését írta le. A szöveg zavarba ejtő, mert kiderül, hogy a szerző nem disztópiát, hanem utópiát írt. A Jövő című kötet nem hordoz ilyen kétértelműséget, mivel az 50-es évek első felének magyarországi viszonyaira ismerhetünk. A Tanácsköztársaság története aligha szolgált jelentős adalékkal a megírásához. Az előadás során összehasonlítom a Kazohinia és a Jövő című művekben felvázolt társadalom képét.

Kulcsszavak: társadalmi kísérlet, utópia, disztópia, hatalomgyakorlás

Gregosits Gábor

Szegedi Tudományegyetem

Istennek és a császárnak - az 1953-as spanyol konkordátum az olasz sajtóban

Előadásomban az 1953-as spanyol konkordátum olasz sajtóvisszhangjával foglalkozom. A kutatást a római Biblioteca Nazionale Centralében, a Biblioteca Casanatensében és a Pápai Gergely Egyetem könyvtárában végeztem. Először az „Osservatore Romano”, a „Nuovo Corriere della Sera” és az „Unit?” című lapokat vizsgáltam, vagyis a vatikáni félhivatalos napilap mellett egy jobboldali és egy baloldali napilapot. A konkordátummal kezdődött meg a spanyol nemzeti katolicizmus korszaka, amelyet az állam és az egyház szoros együttműködése jellemezett, és a vallásszabadsághoz való jogot elismerő II. vatikáni zsinatig tartott. 1976 és 1979 között öt részleges megállapodás váltotta fel az 1953-as konkordátumot.

Kulcsszavak: egyház, állam, elszigeteltség, püspökkinevezés, vallásszabadság

Dr. Dergez-Rippl Dóra

Pécsi Tudományegyetem

Mitológia mint filozófiai tudás – a görög istenábrázolás lelki modelljei

A kortárs filozófiában fontossá vált az interdiszciplináris diskurzus, ezért felértékelődtek az alkalmazott filozófiát a szaktudományokhoz kötő kutatások. Előadásomban egy ilyen kutatás elméleti hátterét szeretném bemutatni. Az antik görög mitológiából kiindulva, Platón filozófiáján keresztül a kortárs pszichoterápia egyik fontos felismerését ismertetem. Eszerint a lelki történések archetípusokon alapulnak, amelyek viselkedési mintázatokként jelentkeznek. A görög mitológia alakjai és sorsai őrzik ezeket a mintázatokat. Az itt bemutatott jungiánus pszichológiai elemzésekből kiderül, hogy az „isteni” történetek lelki szükségserűségeket jelenítenek meg, amelyek lelki dinamikák mintázataiként értelmezhetők, és így nagy segítséget nyújtanak a mai ember önmegértési folyamataiban.

Kulcsszavak: filozófia, görög mitológia, jungiánus pszichológia, interdiszciplinaritás, önismeret

Bölcsészettudomány, kultúráközvetítés szekció

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Széchenyi István Egyetem

A ménfői Ecker- villa szellemi és tárgyi értékei

A ménfői Ecker-villa Ecker János (1788–1852) német iparos, kereskedő egykori nyaralója, amely a magyar klasszicizmus kiemelkedő vidéki alkotása, helytörténeti és táji érték. 1983-óta műemlék, 2024-ben bekerült a Győri Értéktárba. Ecker János elsősorban naplóiról, közművelődési tevékenységéről ismert, ménfői szőlőbirtokát, borász tevékenységét kevésbé vizsgálták. Az előadás bemutatja a nyaraló építészeti, kultúrtörténeti kuriózumait, ismerteti az ezzel kapcsolatos kutatásokat. Kitér az építészeti érték közösségi hasznosításának lehetőségeire. Megszólalnak azok a személyek, akik kapcsolatban voltak a villával. A Győr városban és a faluban is köztisztelőnek örvendő Ecker János személyéhez és a ménfői villához több folklóralkotás (monda, igaz történet) is kötődik, ezeket is hallhatjuk.

Kulcsszavak: építészeti, kultúrtörténeti érték, reformkori műemlék, oral history, lokális folklór

Dr. habil. Szoboszlai-Kiss Katalin

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Bibó Istvánné Ravasz Boriska életútja

Előadásomban Ravasz Boriska életútját kívánom ismertetni. Ravasz László leánya az 1956-os forradalom államminiszterének, Bibó Istvánnak volt a felesége. Az elnyomó diktatúra áldozata. 1935-ben védte meg doktori dolgozatát, amelyet vallástörténetből írt, témavezetője Szekfű Gyula volt. Dolgozata: A magyar állam és a protestánsizmus Mária Terézia uralkodásának második felében (1760-1780). Tudományos életútja az egyházi iskolák bezárásakor kerékbe tört. Doktori munkája idején a bécsi Collegium Hungaricum kutatói ösztöndíjasaként a bécsi levéltárakban folytatott tudományos kutatást. 1935 után tanárként dolgozott a Baár-Madas Gimnáziumban, igazgatója ekkor (1943-ig) Áprily Lajos volt, később legismertebbé váló tanítványa pedig Nemes Nagy Ágnes. Élete példaértékű, az utókor nem feledheti.

Kulcsszavak: 1956-os forradalom, Bibó István, elnyomó pártállam, vallástörténet, református pedagógia, Ravasz László, Ravasz Boriska

Vajk Ádám

Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum

Győr késő középkori társadalmáról

A városmonográfia munkálatai komoly lökést adtak Győr története kutatásának, ennek látványos része volt a polgáradattár (Horváth-Nemes-Vajk: Győr város polgárai a középkorban. 13. sz. - 1526. GyT 40, 2019. 153-196.) megjelenése, amely mintegy 470 késő középkori győri polgár adatait közli. Ez alapján a társadalom rétegzettsége, a városban élő mesterségek, a nemzetiségi vagy jogállási viszonyok a korábban rendelkezésre álló adatokhoz képest nagyságrenddel jobban elemezhetőek. Különösen igaz ez a városba beköltözők vizsgálatára, akiknek egyre növekvő aránya felveti a kérdést, hogy a korábbi szakirodalom állításával szemben a 15. századtól valóban hanyatlott-e egyáltalán Győr városa – ahogyan azt már a városmonográfia egyes szerzői megpendítik.

Kulcsszavak: városi társadalom, nemesség, késő középkor

Dr. Varga Balázs

Széchenyi István Egyetem

A Széchenyi István Főiskola egyetemmé válásának folyamata négy egykori politikus visszaemlékezése alapján

Előadásomban négy győri kötődésű, korábbi politikussal folytatott életútinterjú alapján az egykori közéleti szereplők tevékenységét járom körbe a Széchenyi István Főiskola egyetemmé válásának folyamatában. A prezentációban az interjúalanyok visszaemlékezései alapján képet alkothatunk a 90-es évek végének és a 2000-es évek elejének helyi és országos politikájáról, a pártok közti háttértárgyalásokról és együttműködésekről az egyetem létrejöttével kapcsolatban. Az előadásból kiviláglik, hogy látják szerepüket az interjúalanyok ebben, a városunk fejlődése szempontjából rendkívül fontos eseményben.

Kulcsszavak: egyetem, Győr, felsőoktatási törvény, országos politika, helyi közélet

Dr. Eged Alice

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Kultusz és profit – Emlékezetpolitika az NSDAP-ben a Horst Wessel-ügy kapcsán

A Die Fahne hoch kezdetű dal az SA és az NSDAP indulója volt, 1933 után pedig Németország himnuszának, a Deutschlandliednek „társhimnusz” lett. A dal szerzőjének a fiatalon meggyilkolt Horst Wesselt tartották. A párt által mártírrá emelt Wessel szerzeményét, amely az egyik legismertebb indulóvá vált, számos kiadó megjelentette, hiszen kiadása busásan megtérülő vállalkozásnak számított. A dalhoz kapcsolódó jogdíjak kérdése azonban tisztázatlan maradt. A bizonytalanság megszüntetésére két kiadó között 1935-36-ban lefolytatott perben kínálkozott lehetőség. Az előadás korabeli forrásokra támaszkodva rekonstruálja a Birodalmi Bíróságig eljutott ügyet, bepillantást engedve a korabeli politikai viszonyokba, és ismerteti a család, valamint Joseph Goebbels vitáját a Horst Wessel-örökség sorsáról.

Kulcsszavak: Németország, nemzetiszocializmus, Horst Wessel-dal, jogdíj, peres eljárás

Dr. Nagy Angelika

Szegedi Tudományegyetem

Formál és megtart – az eleki katolikus közösség vallásos gyakorlata

A 15 éves háború idején teljesen elnéptelenedett Elekre 1724-1800 között 2 szervezett betelepítéssel és egyéni beköltözéssel érkeztek katolikus német telepesek. Az újjáéledő település lakóiban hamar megfogalmazódott a saját egyház építésének igénye: 1734-től önálló plébániával, templommal és vezetett anyakönyvvel rendelkezik. Előadásom célja bemutatni a település elmúlt 300 évében kialakult és máig fennmaradt szakrális szokásait, hagyományait. Kutatásom során helytörténeti tanulmányokból és Bálint Sándor Jeles napok című munkájából, valamint a plébánián őrzött Historia Domus kötetéből gyűjtöttem adatokat. A jelenlegi állapot felmérésére a katolikus közösségben kérdőíves kutatást végeztem.

Kulcsszavak: identitás, vallásos, közösség, szakrális hagyományok

Dr. Lówi Ildikó

Széchenyi István Egyetem

A fenntarthatóság kulturális dimenziójának megjelenése a migrációs terekben. The emergence of the cultural dimension of sustainability in migration spaces

Az Egyesült Nemzetek Szervezete először ismeri el a migráció hozzájárulását a fenntartható fejlődéshez. A tanulmány célja a migráció transznacionális tereiben megjelenő kulturális áramlatok fenntarthatóságának és a kapcsolódó társadalmi felelősségvállalás dilemmáinak a vizsgálata. A migrációs multikulturális közegben az intergenerációs szolidaritás lehet a kulturális értékek fenntarthatóságának biztosítója. A tanulmány szekunder forrásai a nemzetközi és hazai szakirodalmak, primer forrását a Magyarországon dolgozó thai vendégmunkások fókuszcsoporthoz tartozó interjúanyaga adja. Az eredmények feltárják a transznacionális terek kulturális áramlatainak sajátosságait a fenntarthatóság vonatkozásában, a kulturális átörökítést és a generációkon át történő hozzáféréseinek folyamatát.

Kulcsszavak: migrációs mobilitás, fenntarthatóság, transznacionális kulturális hidak, vendégmunkások

Prof. Dr. Orosz Gábor Viktor

Evangélikus Hittudományi Egyetem

A templompedagógia mint kultúrákövetítő lehetőség

A templompedagógia, mint kultúrákövetítő eszköz a vallási terek didaktikai potenciálját vizsgálja, kiemelve azok szerepét a vallási kompetenciák fejlesztésében, a vallásközi párbeszéd előmozdításában és a pluralista társadalom békés együttélésének támogatásában. A tanulmány bemutatja a módszer alapvető lépéseit (észlelés, koncentráció, értelmezés, alkotás), valamint rámutat a tapasztalati tanulás és az interaktív részvétel jelentőségére. A templom, mint tanulási tér nem pusztán vallási, hanem kulturális és közösségi dimenziókat is hordoz, miközben etikai kihívások elé állítja az oktatókat, akiknek feladata a sokszínűség tisztelete és az inkluzív tanulási környezet biztosítása.

Kulcsszavak: templompedagógia, vallási kompetencia, vallásközi párbeszéd, tapasztalati tanulás, kulturális közvetítés

Gyógypedagógia, logopédia – Pedagógia, neveléstudomány szekció

Dr. Kertész Tamás

Széchenyi István Egyetem

Aktív tanulás támogatása FAT-módszerekkel, gyakorlatból elmélet

A NAT 2020-ban hangsúlyosan jelenik meg az aktív tanulás. A tevékenységekre épülő tanulószervezési formák segítik a diákokat ismereteiknek mélyebb elsajátításában. A Fizikailag Aktív Tanulás pedagógusi oldalról támogatni képes a differenciált egyéni munkát, továbbá a társas, élménypedagógiai elemekkel átszőtt tanórai kooperációkat is, amelyek az alsó tagozatban kiemelt szerepet játszanak. A FAT-módszertani innováció lehetőséget biztosít több tantárgy ismereteinek összekapcsolására. Az előadás a matematika és testnevelés műveltségterületek lehetséges kapcsolódásait, és az abból eredeztethető elméleti modellt ismerteti.

Kulcsszavak: alsó tagozat, matematika, fizikailag aktív tanulás

Csányi Csilla Zita

Széchenyi István Egyetem

Kéz a kézben - Komplex beiskolázási program SNI – beszéd fogyatékos - tanulók számára

A győri Radó Tibor Általános Iskola és EGYMI kiemelt célja, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekeket mind szegregált, mind integrált formában hatékonyan támogassa. Logopédiai munkaközösségünk olyan beiskolázási programot dolgozott ki, amely a beszéd-, nyelvi / nyelvfejlődési zavarral élő tanulók egyéni szükségleteire épít. A program fő törekvése, hogy a gyermekek képességeinek alapos feltérképezése révén, a szülők, pedagógusok és kortársak aktív bevonásával segítse az iskolakezdés sikerességét és a beilleszkedés folyamatát. Központi eleme a differenciált megismerés, hiszen a nyelvi zavar típusa és súlyossága, valamint az esetleges pszichés és kognitív kísérőtünetek alapján rendkívül sokszínű tanulócsoporthal dolgozunk.

Kulcsszavak: beiskolázás, szemléletformálás, sajátos nevelési igény

Radics Márta – Dr. Juhász Valéria

Szegedi Tudományegyetem

Radics Márta és Juhász Valéria: A kétéves kori nyelvi mérföldkő szerepe a korai felismerésben és a hozzá kapcsolódó gyógypedagógiai tevékenységek köre a szegedi bölcsődékben

A nyelvi fejlődés kétéves kori kritériuma fontos mérföldkő az eltérő fejlődés korai felismerésében. A szegedi bölcsődei hálózatban 175 kisgyermeknevelő által kitöltött kérdőív alapján a nyelvi késésben érintett gyermekek aránya a részeredmények szerint 7–9% között becsülhető, a korai gondozott és SNI-gyermekek kivételével. Kutatásunk a nyelvi késés és eltérő fejlődés menet első gyanújeleire vonatkozó korai, bölcsődei felismerésére, valamint az ellátás megkezdését támogató hatékony módszerekre irányul. Bemutatjuk a szegedi bölcsődei hálózat gyógypedagógiai gyakorlatát a szülők és kisgyermeknevelők ismereteinek bővítésére, a szűrésre, a tünetek differenciálására, az ágazatközi együttműködésre vonatkozóan, valamint ismertetjük a szűrési folyamatot támogató és hátráltató tényezőket.

Kulcsszavak: nyelvi késés, korai felismerés, bölcsőde, gyógypedagógia, ágazatközi együttműködés

Dr. Nagy Ádám

Széchenyi István Egyetem

A megnövekedett vesztibuláris aquedukt szindróma gyógypedagógiai vonatkozásai

Háttér: A megnövekedett vesztibuláris aquedukt szindróma (EVA) korai felismerésének gyógypedagógiai jelentősége vitathatatlan. A szindróma jellemzően az SLC26A4 gén mutációjával társul, és zajterhelésre vagy akár kisebb fejsérülésre is romló hallásvesztéssel járhat. Tanulmány célja: A hallás fejlődésében megfigyelhető hullámzó teljesítmény, az artikulációs problémák vagy az auditív feldolgozás zavarai indikátorok lehetnek, hogy az érintetteket időben genetikai, audiológiai, vagy fül-orr-gégészeti kivizsgálásra irányítsák. Eredmények: Esettanulmányok és szakirodalmi adatok alapján a korai diagnosztika révén időben megkezdett célzott fejlesztés és hallásrehabilitáció hatékonysága jelentősen nőtt. Módszer: Saját genetikai elemzések és ezek nemzetközi irodalmi adatokkal való összevetése.

Kulcsszavak: EVA, SLC26A4, hallásvesztés, korai diagnózis, interdiszciplinaritás

Pedagógia, neveléstudomány és nyelvtudomány szekció

Dr. Csillag Andrea

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Metaforikus komponensek az angol büszkeségfogalom metonímiáiban

A kognitív nyelvészet egyik fő területe az érzelmek nyelvének vizsgálata. A kutatás során a különböző érzelmek konvencionális kifejezéseinek elemzése arra irányul, hogy a lexikai módszert (Kövecses 2015) alkalmazva feltárjuk – gyakran a kutatók intuíciójára alapozva – a vizsgált érzelem fogalmi szerkezetét, különös tekintettel az érzelem fogalmi metaforáira és metonímiáira. A számítógépes korpusz nyelvészet (Deignan 2005) és a metafora azonosítás lexikai egységekre alapuló (pl. MIPVU, Steen et al. 2010) módszerei új eszközöket adnak a kutatók kezébe. Az előadás az angol büszkeségfogalom (Kövecses 1990) metonímiáit vizsgálja, és az eredmények azt mutatják, hogy a metonimikus kifejezések egy része metaforikusan használt nyelvi komponenseket is tartalmaz.

Kulcsszavak: büszkeség, érzelem, lexikai egység, metafora, metonímia

Kovács Roland

Szegedi Tudományegyetem

Nyelvérzék és nyelvi tudatosság kapcsolata és mérésének empirikus lehetőségei

A kutatás célja a nyelvérzék és a nyelvi tudatosság kapcsolatának felderítése és ezen keresztül a beszélt nyelvek számától és típusától függetlenül mérni képes standardizálható és valid eredményeket biztosító teszt kialakítása. Az 5 feladatból álló tesztet eddig 169 résztvevő töltötte ki online; emellett 12 résztvevővel workshop formájában feldolgozzuk a feladatokat, a feladatmegoldás közben tanúsított gondolkodás rögzítése, majd elemzése céljából. Az eddig kiértékelt válaszok alapján az adatfelvétel és elemzés hozzájárul a nyelvről való gondolkodás megismeréséhez a beszélt nyelvekre vonatkozó specifikus tudás felmérése nélkül is. A válaszok tipikussága alátámasztja a feltevést, hogy a beszélt nyelvek kihatnak a nyelvvel kapcsolatos műveletek elvégzésének minőségére.

Kulcsszavak: nyelvi tudatosság, nyelvérzék, többnyelvűség, nyelvelsajátítás, nyelvtanulás

Szarvas Júlia

Szegedi Tudományegyetem

Angoltanulás az óvodában – az óvodapedagógus szakma vélekedései

A tanulmány a korai idegennyelv-tanulással szembeni óvodavezetői vélekedéseket mutatja be az óvodapedagógus szakma szemüvegén keresztül. A vezetőikkel készített félig strukturált interjúkat elemezve az a kép rajzolódott ki, hogy a korai nyelvtanulással kapcsolatban mára már viszonylag kevés félelem létezik, de téves elképzelésekkel vagy információhiánnyal még mindig találkozhatunk. Nem várt eredményünk, hogy a megkérdezettek a nyelvtanulás kérdésénél sokkal égetőbb problémákat hoztak felszínre spontán az interjúk során: a legégetőbb kérdés az elmaradt érzelmi, szociális és nyelvi készségek.

Kulcsszavak: korai nyelvtanulás, óvodai angol, óvodavezetői vélekedések

Pungor Viktória – Dőryné Dr. Zábrádi Orsolya
Széchenyi István Egyetem

Az angol nyelvű szleng hatása a gyermekek és fiatalok szókincsére

Miért használunk (angol nyelvű) szlengeket? Egyáltalán mi is az a szleng? Tényleg csak a fiatalok használják szlengeket? Milyen hatása van a szlengeknek a gyermekek szókincsére? Napjainkban egyre több szlenget használunk, és a kisebb gyermekek is egyre nagyobb arányban építik be az angol nyelvből érkező szlengszavakat mindennapos szókincsükbe, amely egyre rohamosabb tempóban változik. Természetesen ennek is megvan az oka, de egyáltalán tisztában vannak ezek a gyerekek ezeknek a szavaknak a jelentésével? Rengeteg kérdést lehetne még megfogalmazni a témával kapcsolatban, ezért is választottam ezt a kutatási területet. Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel foglalkozom kutatásomban, melyben a gyermekek és fiatalok angol nyelvű szlenghasználatát vizsgálom.

Kulcsszavak: angol nyelv, szleng, szókincs, gyermekek, fiatalok

Zsolnai Márton

Széchenyi István Egyetem

A gondolattérkép használatának lehetősége és korlátai a nyelvórán

A gondolattérkép az egyik leghatékonyabb eszköz az ötleteink rendszerezésére, és a tanulás támogatására is jól használható. Hatékonyan fejleszti a kreativitást, az intelligenciát, a kommunikációt és a memóriát (Buzan 2010). Bár a módszer Magyarországon is régóta ismert (Gyarmathy 2001, 2020; Csadi 2023), az oktatásban nem vált rendszerszintűvé a használata, és ezidáig a nyelvóra egyes szakaszaihoz sem próbálták meg hozzáilleszteni. Az előadás célja bemutatni, hogy a gondolattérképek készítése milyen célok mentén és milyen módszertani alapelvek szerint használható a nyelvórán. Példákkal illusztrálva bemutatjuk, hogy a tanóra egyes szakaszai során hogyan lehet a gondolattérképeket logikusan hozzákapcsolni didaktikai feladatokhoz, fejlesztési területekhez, módszerekhez és munkaformákhoz.

Kulcsszavak: gondolattérkép, nyelvoktatás, nyelvpedagógia, didaktika, oktatásmódszertan

Szociológia, szociális tanulmányok – Gondoskodáspolitikai szekció

Prof. Dr. Nagy Ádám

Excenter Kutató- és Fejlesztőközpont

Alfa, Béta, Covid, Klíma - és még hány nem létező generáció

Elsősorban a fiatalok, de valamennyiünk élete sokkal bonyolultabb annál, minthogy azonnal, szinte automatikusan ráöntsük a mindenre is jó generáció-szószt. A – módszertanilag bár ingatag lábakon álló, de elterjedt – generációs logika latinbetűs elemei (X, Y, Z) követnek egyfajta konszenzusközelet értelmezést, de se szeri-se száma azoknak a kiterjesztő értelmezéseknek, amelyek fogalomalkotását vajmi kevés adat támasztja alá: alfa-generáció, covid-generáció, béta-generáció, klíma-generáció és még sorolhatnánk. Az előadás arról igyekszik korántsem teljes képet adni, hogy a generációs logika, ha érvényes is, kutatói és szakértői használói rendszeresen túlterjeszkednek érvényességi körén.

Kulcsszavak: generációk, alfa-generáció, béta-generáció, covid-generáció, klíma-generáció

Osztér Bettina – Böcz Tamara Zsuzsanna

Széchenyi István Egyetem

Helyi társadalmi dimenziók vizsgálata Győr városában: Kötődés, elégedettség és perspektíva kvalitatív megközelítésben

A tanulmány célja Böhm Antal helyi társadalmi dimenziókra vonatkozó elméleti keretének empirikus vizsgálata Győr városának kontextusában. A kutatás középpontjában három egyéni szintű dimenzió – kötődés, elégedettség, valamint perspektíva – állnak. Az adatfelvétel során alkalmazott mintavételi eljárás a kvótás és a hólabda-módszer kombinációján alapul. Jelen tanulmány a kvalitatív kutatás első szakaszának eredményeit mutatja be. A vizsgálat főbb kutatási kérdései a következők: milyen tényezők járulnak hozzá azoknak a győri lakosoknak a helyi kötődéséhez, akik legalább tíz éve élnek a városban; mely aspektusokkal elégedettek különösen; milyen hiányosságokat érzékelnek; valamint milyen jövőbeli terveket fogalmazznak meg a városban maradás, illetve az esetleges elköltözés tekintetében.

Kulcsszavak: győri lakosság, kötődés, elégedettség, perspektíva, kvalitatív módszertan

Dr. Nárai Márta

Széchenyi István Egyetem

Pro bono önkéntesség – a magas szintű szaktudás, a társadalmi érzékenység és az elkötelezettség kapcsolódása

Az előadás célja a pro bono önkéntesség elméleti keretrendszerének és gyakorlati alkalmazási területeinek bemutatása. Nemzetközi szinten az elmúlt két-három évtizedben a pro bono terjedése figyelhető meg és a jogi terület mellett, ahol Európa-szerte komoly hagyományai vannak, más szakterületeken is megjelenik, illetve jellemzővé válik. Sőt megfogalmazódnak szakmai ajánlások és protokollok, valamint megfigyelhető a pro bono önkéntesség integrálása a felsőoktatásba, ami a leendő szakemberek pro bonoval kapcsolatos tudatosságát növelheti, szakmai identitásukba beépítve azt. Az elmúlt 10-15 évben hazánkban is kezd teret nyerni, számos cég építi be CSR- vagy ESG-tevékenységei körébe, de vállalati kereteken kívül magánszemélyek is nyújtanak ingyenesen magas szintű szakmai szolgáltatásokat.

Kulcsszavak: pro bono, szakmai önkéntesség, szaktudás, társadalmi érték, CSR

Rostáné Dr. Riez Andrea

Veszprémi Érseki Főiskola

Renovare semper – a megújulás állandó lehetőség

A tanulmány célja annak vizsgálata, miként támogatja a reflektivitás a segítő szakember professzionális megújulását és arra keresi a választ, hogy a reflexív folyamat hogyan válhat egyszerre úttá és eszközzé a segítő szakember számára az önismeret elmélyítésére, a szakmai identitás formálására és a mindennapi praxis minőségének fejlesztésére. A tudatos szakmai önreflexió a tudás elmélyítését, a szakmai értékek fókuszban tartását és a folyamatos megújulást segíti elő. Szupervíziós munka keretében adott visszajelzések elemzése alapján megállapíthatjuk, hogy az önreflexió kulcsfontosságú a szakember megújulási képességének fenntartásában, kongruens szerepének betöltésében, hatékony munkavégzésében és a kiegészítésében.

Kulcsszavak: szakmai eszköztár, megújulás, reflektivitás

Dr. Bugovics Zoltán

Széchenyi István Egyetem

A tanyavilág társadalmi aspektusai

A homokhátság eltérő társadalmi-gazdasági és mezőgazdasági jellemzőkkel bíró településeit mutatja be kvalitatív eszközökkel ez az előadás, amely kitér a tanyagondnoki szolgálat tevékenységére, az éghajlatváltozás következményeire és a mezőgazdaság kihívásaira egyaránt. A homokhátság tanyáinak jellegzetessége a külső szemlélő számára magából a homokhátság dimbes-dombos, kevésbé tipikusan alföldi látványából származik, illetve abból a másik földrajzi adottságból, hogy az elnevezéséből adódóan homokos, szikes talaj tárul a szemünk elé. A tanyák életben maradását a gazdasági funkcióváltás és a vízgazdálkodás jelentheti. Társadalmi szempontból a vizsgálat a hagyományos tanyasi funkciók átalakulását, olykor megszűnését, illetve újak megjelenését vázolja fel.

Kulcsszavak: tanya, gazdaság, társadalom, mezőgazdaság

Kónya Máté

Széchenyi István Egyetem

„Hidakat építünk, alakítjuk a jövőt”

Az első Magyar–Német Ifjúsági Parlament 2025 novemberében Budapesten kerül megrendezésre, a fiatalok részvételén, a kapcsolatépítésen és a közös tudástér bővítésén alapulva, a „találkozások diplomáciájának” jegyében. A fiatalok öt tematikus bizottságban dolgoznak az előkészítő hét során: Oktatás, Mobilitás és Jövőperspektívák; Gazdaság, Fenntarthatóság és Innováció; Demokrácia és Részvétel; Külügyek; Ügyrend. Az Országház Felsőházi üléstermében lezajló plenáris ülés döntéseit a 10 fős Magyar–Német Ifjúsági Tanács juttatja el a két ország döntéshozóihoz. Az esemény célja, hogy hozzájáruljon a részvételi kultúra, az ifjúsági diplomácia és az interkulturális tanulás fejlődéséhez, példát mutatva abban, miképp alakítja a ma fiatalsága Európa jövőjét.

Kulcsszavak: ifjúsági diplomácia, kapcsolatépítés, jövőformálás, fiatalok

Pedagógia, neveléstudomány szekció

Dr. Sós Eszter

Széchenyi István Egyetem

A projektalapú oktatás első évének tapasztalatai a Széchenyi István Egyetemen

A tanulmány célja, hogy bemutassa a projektalapú oktatás bevezetésének tapasztalatait és eredményeit a Széchenyi István Egyetemen. A módszer célja a hallgatók kompetenciáinak és foglalkoztathatóságának fejlesztése valós, problémamegoldó feladatokkal. A 2024/25-ös tanévben 12 alapszakon, kísérleti kurzusok keretében zajlott a tesztidőszak: az 1. félévben egyetemi, a 2. félévben vállalati projekteken dolgoztak a hallgatók. Az oktatók interjúk és workshopok során, a hallgatók kérdőívek révén osztották meg tapasztalataikat. A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszerek alkalmazására is sor került. Az elemzések rámutattak, hogy a projektalapú oktatás hatékonyan fejleszti a munkaerőpiac által megkövetelt készségeket, mivel a hallgatók autentikus feladatokon keresztül tanulnak.

Kulcsszavak: projektalapú oktatás, felsőoktatás, innováció

Pereszlényi Erika

Széchenyi István Egyetem

A hétvégi magyar iskolák szerepe a kulturális tőke átadásában

Az előadás a hétvégi magyar iskolák szerepét és a kulturális tőke átadásának módját vizsgálja a diaszpórában, különös tekintettel az identitás megőrzésére. A kulturális tőke fogalmának definíciója, a hétvégi magyar iskolák, egyéb oktatási intézmények specifikus jellemzőinek bemutatása hozzájárul a témakör szakmai feldolgozásához. Az előadás kiemeli a kulturális tőke fejleszthetőségének jelentőségét, melyet a területi és egyéb tényezők, valamint a tudatos átadás módszertani keretei, eszközei is befolyásolnak. Az előadás betekintést nyújt a kulturális tőke hatékony átadásában résztvevők feladataiba és bemutatja a fejlesztés alternatíváit. Mindezek mellett feltérképezi a lehetséges innovatív irányokat a kulturális tőke jelentőségének növelése érdekében a diaszpóra hétvégi magyar iskoláiban.

Kulcsszavak: diaszpóra, hétvégi magyar iskolák, kulturális tőke, identitás, pedagógia, innováció.

Dr. Fehér Ágota

Károli Gáspár Református Egyetem

A tehetséggondozás gyakorlata a pedagógusképzésben egy alkotóverseny és felfedezőnapok tükrén keresztül

A pedagógusok kiemelt feladata diákjaik legjobb képességeinek kibontakoztatása, s a pedagógusképzésben mindezekre tudásban és készségekben is fontos felkészíteni hallgatóinkat. Jelen előadás célja a tehetséggondozó pedagógus szerepének megvizsgálása a KRE Pedagógiai Kara Művészet határok nélkül alkotóversenyének résztvevőivel és felkészítő pedagógusaikkal történt interjúk tartalomelemzésével. A kirajzolódó főbb szempontok – pl. személyes kapcsolódás, belső kép és szabad alkotás támogatása – más tehetségterületek mentén is érvényesek, melyet pedagógushallgatók kari tehetségprogramjának részeként szervezett felfedezőnapjaink módszertani bemutatásával is alátámasztunk. A kutatást a KRE Pedagógiai Karának Tehetséggondozás és minőségbiztosítás új környezetben című pályázata támogatja.

Kulcsszavak: pedagógusképzés, tehetséggondozás, alkotóverseny, felfedezőnap, tehetségterületek

Dr. Gombocz Orsolya

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Kihívás és lehetőség: fókuszban a tanárképzés gyakorlatai

Előadásunkban bemutatjuk a gyakorlatok rendszerét; azok célját, helyszínét, a helyszín kiválasztásának hagyományait, kihívásait egyetemünkön. Foglalkozunk azok szereplőivel; a hallgatók, az egyetemi oktatók és az iskolai támogatók feladatai, felelősségi köre is bemutatásra kerül. Arra keressük a választ, hogy hogyan tudjuk a gyakorlatok rendszerében a lehető legteljesebben biztosítani a hallgatók tanulását, és hogyan tudunk eleget tenni az előírásoknak, különös tekintettel arra, hogy a gyakorlatok egy részét hátrányos helyzetű tanulókat nevelő intézményben kell megszervezni. Előadásunkban többszintű dokumentumelemzést végzünk: az oktatáspolitikai szinten ez a vonatkozó rendeletek alapulvételével, intézményi szinten a hallgatóktól elvárt feladatok dokumentumainak elemzésével történik meg.

Kulcsszavak: tanárképzés, gyakorlat, dokumentáció

Dr. Kurucz Anikó – Baka L. Patrik

Széchenyi István Egyetem – Selye János Egyetem

Tendenciák a 2021-es év magyar gyermekirodalmában

Előadásunkban a 2021-es év magyar gyerekirodalmának meghatározó tendenciáit, poétikai gyakorlatait szeretnénk bemutatni az Év Gyermekkönyve Díj jelöltjein keresztül. A 2021-es év gyermekirodalmi szövegei egyetlen kötet kivételével prózai alkotások, s a meseregény formációira kapunk különböző megoldásokat: a műfaj hibrid természetének megfelelően nonszensz, abszurd, mitologikus, disztópikus, tudományos-fantasztikus elemek keverednek a referenciális utalásokkal. Poétikájukban közösnek mutatkozik a metareflexió, a nyelvi játék, a humor és a didaxiskritika. A verseskötetben pedig az esztétikai gyermekirodalmi diskurzus képszerű, figuratív beszédmódját átjárja a svéd típusú versekre jellemző egzisztenciális drámaiság. Ezeket a narratopoétikai, műfaji, retorikai aspektusokat vesszük számba.

Kulcsszavak: metareflexió, nyelvi játék, humor, abszurd, disztópia

Balogh Evelin

Széchenyi István Egyetem

„Ismerjük, mégsem értjük?” – Tanító szakos hallgatók ismeretei a BTMN ellátási kategóriáról

A BTMN Magyarországon egyedülálló jogi-pedagógiai kategória, amely speciális pedagógiai válaszokat igényel. Kutatásom célja feltárni, mennyire készíti fel a tanítóképzés a hallgatókat a BTMN és SNI tanulók támogatására. A vizsgálat tanító szakos hallgatók körében, kérdőíves módszerrel zajlott, zárt és nyitott kérdésekkel mérve ismereteiket, tapasztalataikat és önreflexiójukat a képzés során kapott felkészítésről. Az eredmények szerint az SNI kategória értelmezése pontosabb, míg a BTMN fogalom kevésbé tisztázott. A kutatás rávilágít: a pedagógusképzésben erősebb gyakorlati és módszertani tartalmakra van szükség a heterogén tanulócsoportok hatékony támogatásához.

Kulcsszavak: beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézség (BTMN); pedagógusképzés; sajátos nevelési igény (SNI); inklúzió; hallgatói ismeretek

Deákné Dr. habil. Kecskés Mónika Kornélia

Széchenyi István Egyetem

Fenntartható zeneelméletoktatás

A zeneelmélet tanítása akkor lehet fenntartható, ha a tanulók számára tartós értéket közvetít, és illeszkedik a mai pedagógiai kihívásokhoz. Előadásunk a fenntartható zeneelméletoktatás fogalmát bontja ki, amely három területre épül: (1) tananyagszervezés – a klasszikus repertoár mellett kortárs, népzenei és populáris példák bevonása; (2) módszertan – digitális eszközök, interaktív feladatok és újrashasznosított zenei anyagok alkalmazása; (3) értékrend – a zenei gondolkodás és közösségi élmények hosszú távú fejlesztése. Kutatásunk és gyakorlati példáink igazolják, hogy a fenntartható szemlélet hozzájárul a motiváció erősítéséhez és a zeneelmélet társadalmi relevanciájának növeléséhez.

Kulcsszavak: fenntartható zeneelmélet-oktatás, innovatív tananyagszervezés, korszerű módszertan, tartós zenei gondolkodásfejlesztés, pedagógiai megújulás

Prof. Dr. Molnár György

Széchenyi István Egyetem

Korszerű felsőoktatás-pedagógiai innovációk és törekvések

A 21. századi felsőoktatásban egyre sürgetőbbé válik az oktatási módszerek és tanulási környezetek megújítása, különösen a digitális nemzedék elvárásaihoz és tanulási szokásaihoz illeszkedve. A korszerű pedagógiai innovációk célja, hogy növeljék az oktatás hatékonyságát, erősítsék a hallgatói bevonódást, és alkalmazkodjanak a gyorsan változó társadalmi-gazdasági környezethez és a munkaerőpiaci igényekhez.

Néhány fontosabb innovációs irányznak tekinthetők a következők

1. Digitális tanulási környezetek kialakítása

A Budapesti Corvinus Egyetem konferenciája (2010) kiemelte, hogy a digitális nemzedék számára olyan tanulási környezet szükséges, amely interaktív, multimédiás elemeket tartalmaz, és lehetőséget biztosít az önálló tudásépítésre.

2. Pedagógiai-pszichológiai dimenziók erősítése

A tanulás személyre szabása, a reflektív gyakorlatok és a professzionális tanulás támogatása kulcsfontosságú az innovációban. A Miskolci Egyetem és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet közös kiadványa (2016) részletesen tárgyalja az innovációt támogató környezet jellemzőit, valamint az ökoiskolák és egész napos iskolák szerepét.

3. Tantárgyfejlesztés és aktív tanulási módszerek

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola kutatása (2024) szerint az evidenciaalapú tantárgyfejlesztés és az aktív, tevékenységközpontú tanulás jelentősen növeli a hallgatók szakmai autonómiáját és önreflexióját.

4. Interdiszciplináris és inkluzív pedagógiai megközelítések

Az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar által kínált „Pedagógiai innováció az iskolai gyakorlatban” szakirányú továbbképzés célja, hogy a pedagógusok megismerjék és alkalmazzák a reformpedagógiai és alternatív módszereket, különös tekintettel az inkluzív nevelésre.

5. Konferenciák és szakmai diskurzusok szerepe

Az Óbudai Egyetem által szervezett Trefort Ágoston Konferenciák (pl. 2023, 2024) fontos fórumot biztosítanak a pedagógiai innovációk bemutatására és megvitatására. A tanulmánykötetekben szereplő kutatások és esettanulmányok hozzájárulnak az oktatási gyakorlat fejlesztéséhez.

Összegzésként elmondható, hogy a felsőoktatás-pedagógiai innovációk nem csupán technológiai újításokat jelentenek, hanem mélyebb szemléletváltást is: a tanulás középpontjába a hallgatót, annak aktív részvételét és személyes fejlődését helyezik. A jövő felsőoktatása csak akkor lehet eredményes,

ha képes integrálni a tudományos kutatások eredményeit, a gyakorlati tapasztalatokat és a társadalmi elvárásokat, megőrizve az oktatás értékét és minőségét a digitalizációval átjárt világunkban.

Kulcsszavak: oktatási módszerek, oktatásinnováció, adaptív tanulás

Csendesné Dr. Cseri Kinga – Dr. Boldizsár Boglárka

Széchenyi István Egyetem – Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Lélekhangok – találkozások Kokas Klára művészetében

Előadásunk célja Kokas Klára művészetpedagógiai örökségének bemutatása, amelynek elemzése a pedagógiai és pszichológiai megközelítésen túl filozófiai, esztétikai és teológiai értelmezési horizontokat is megnyithat számunkra. Az általa teremtett foglalkozási térben a bizalom, a spontaneitás és a test által megélt zenei tapasztalat összhangja valósul meg. Vizsgálatunkban a Kokas-foglalkozásvezetőket kérdeztünk meg a Kokas-módszer alkalmazása során megfogalmazott hitvallásukról, a zenei ihletettség mélységeiről, továbbá a belső átalakulás lehetőségeiről. Eredményeink tükrében állíthatjuk, hogy a zenepedagógus munkássága az emberi lét mélyebb rétegét feltáró szellemi örökség.

Kulcsszavak: zenei inspiráció, teremtés, transzcendens tapasztalat, metamorfózis

Diaszpóra online szekció

V. Zombory Anikó

Nürnbergi Magyar Kultúregyesület, Nürnbergi Magyar Babaklub és Óvoda

Jógyakorlatok az iskolás kor előtti gyermekek oktatása kapcsán a nyugati diaszpórában

Különösen a nyugati diaszpórában egyre több magyar iskola alakul, de nem mindenki tud vagy szeretne az iskolás kor előtti korosztállyal komolyabban foglalkozni; bár egyre többen érzik ennek a jelentőségét. A Magyar Diaszpóra Tanács 2024-es Nyugat-Európai Szervezetek Regionális Ülésének zárt tanácskozásán többen javasolták, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a 6 éven aluliak oktatására. A 2024-es Magyar Diaszpóra Tanács zárónyilatkozata után a nemzetpolitikában a 2025-ös évet a jövő nemzedék évének választották. Jelen előadás néhány jó példát és gyakorlatot mutat arra, hogy miképp lehet az iskolás kor előtti gyerekek oktatására nagyobb hangsúlyt fektetni élménypedagógiai módszerekkel. Az elmélet helyett sok kipróbált, bevált módszer, ötlet és eszköz kerül bemutatásra, amelyekből mindenki bátran válogathat.

Kodály Zoltán egyik gondolata az anyanyelvi fejlődésére, az identitástudat megszilárdítására is igaz, nem csupán a zenei nevelésre: "Arra kérdésre, hogy mikor kezdődjék a gyermek zenei nevelése, azt találtam felelni: 9 hónappal a születése előtt. Első percben tréfára vették, de később igazat adtak." Az idézet folytatása az előadáson hangzik majd el.

Az előadó a Nürnbergi Magyar Babaklub és Óvoda vezetője és pedagógusa, Ringató foglalkozásvezető, kommunikáció szakos tanár.

Kulcsszavak: Óvoda, Bölcsőde, Kodály-módszer, Meixner-módszer, élménypedagógia

Iffiú-Soltész Zsuzsa

Magyar Iskola Cambridge

A mozgás és a vizuális elemek használata a zenei és nyelvi kompetenciák fejlesztésekor

A Magyar Iskola Cambridge 2013-ban alapult. A kezdetektől fontos volt a zenei nevelés. 2016-tól vettem át az ének-zene tanítás koordinálását azzal a céllal, hogy a zene által a korcsoportnak megfelelően fejlesszük a gyerekek magyar nyelvű beszédét. Már az első évben kiderült, hogy a visszatérő rutin, a vizuális elemek és a mozgás, mind a foglalkozások elengedhetetlen részei. Jelenleg a babáktól a 12 évesekig terjedő korcsoportnak tanítunk zenét. A kicsi gyerekek játékosan ismerik meg az egyenletes lüktetést és a ritmust a zenében, valamint a nyelvben. Magyar népdalokat és gyermekdalokat énekelünk mozgással egybekötve. A mondókákat, rövid verseket a gyerekek kis ütős hangszereken kísérik, ismétlik. Körjátékokat játszunk, hangképzést és hangfelismerést fejlesztünk, szolmizálni tanulunk. A foglalkozások célja, hogy játékosan, élvezetesen ösztönözze a gyerekeket a magyar nyelv használatára, és utat nyisson nekik a magyar dallamvilágba. A foglalkozásokat a gyerekek korcsoport szerinti képességei és mozgásigénye alapján építjük fel. A zenei program alapját képezik a magyar óvodások és kiskisiskolások zenei képességfejlesztési ajánlásai, melyek kiegészülnek audio-vizuális társításokkal. Ezek mind a többnyelvű gyermekek kommunikációját és a jel-hang kapcsolatokat kialakítását fejlesztik.

Kulcsszavak: mozgás, vizuális elemek, zenei-esztétikai érzék fejlesztése

Kövecsesné Dr. habil. Gósi Viktória

Széchenyi István Egyetem

Kooperatív tanulási technikák szerepe a tanulók motivációjának fejlesztésében

Az együttműködésen alapuló tanulás szükségszerűségét, jelentőségét számos kutatás bizonyítja (Kagan 2009). A munkaerőpiacon elvárt készségek között is kiemelt szerepet kap a másokkal való együttműködés, az alkalmazkodóképesség, az asszertív kommunikáció, a hatékony csoportos problémamegoldás. A kooperatív tanulási technikák hatékonyan járulnak hozzá a társas készségek fejlesztése mellett az egyéni tanulási motiváció fejlesztéséhez is. Az előadás a kutatási eredmények szemléltetését követően gyakorlati példát kíván adni a kooperatív tanulás tervezésére, szervezésére.

Kulcsszavak: tanulási motiváció, kooperatív tanulás, hatékony tanulás, társas készségek

Pereszlényi Erika

Széchenyi István Egyetem

Oktatási konferenciák a diaszpórában

A diaszpóra hétvégi magyar iskoláiban tevékenykedő pedagógusok munkájuk során számos kihívással néznek szembe, melyek nem csak a nyelvi szintek sokféleségéből, a digitális korszak kihívásaiból, hanem különböző strukturális változásokból is adódnak. Mindezen körülmények kezelésében kiemelt szerepet játszik a pedagógiai, módszertani felkészülés. Az előadás a Németországban megrendezett oktatásügyi konferenciák (2024-2025) kiértékelésére fókuszál az Ausztriában, továbbá az Egyesült Királyságban szervezett konferenciák viszonyításában. A beszámoló az empirikus adatok bemutatásával feltárja a résztvevők létszámát, az intézmények ismertetőjét és egyéb releváns adatokat. Kiemelt figyelmet kap az intézményi háttér, a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Külképviseletek és más releváns szervezetek szerepe az oktatásügyben.

Az előadás az adatok széles körű elemzése mellett rövid betekintést biztosít a hétvégi magyar iskolák sokféleségébe, kiemelve a diverzitás kihívásait és előnyeit. Az előadás célja, hogy a diaszpórában működő hétvégi magyar iskolák számára egy szervezetfejlesztési módszertanulmányt mutasson be a korábbi oktatásügyi konferenciák alapján.

Kulcsszavak: diaszpóra, oktatásügy, hétvégi magyar iskolák, diverzitás, módszertan

Zsolnai Márton

Vilniusi Egyetem, Litvániai Magyarok Báthory István Kulturális Szövetsége

Sok kicsi sokra megy: közösségszervezés a vilniusi magyar diaszpórában

A földrajzi távolság ellenére Magyarország és Litvánia kulturális kapcsolatai történelmi időkre tekintenek vissza. Szent László és Szent Hedvig, a Jagelló-ház uralkodói, Szent Kázmér és Báthory István csak néhány a legismertebb személyek közül, akik mindkét ország történelmének fontos szereplői voltak (Ragauskienė & Ragauskas 2018). Már a középkorban is éltek magyarok a mai Litvánia területén, de a világháborúk következtében és a 60-as és 70-es évek szocialista országaira jellemző tervszerű gazdasági és kulturális együttműködés keretében is kapcsolódhattak egymással a két ország lakói. A rendszerváltást követően 1990-ben a független Litvániában megalakult a Litvániai Magyarok Báthory István Kulturális Szövetsége, amely tagjai az elmúlt 35 évben számos kulturális, tudományos és közösségi rendezvényt szerveztek (Rubაževičienė Homoki 2015). A tapasztalatokra épülő előadásban röviden bemutatom a Szövetség eddig elért eredményeit, ismertetek néhányat az elmúlt években szervezett események és programok közül, majd kitérek a közösség jövőbeli terveire is. Felvázolom a kis létszámú diaszpórában tapasztalt kihívásokat és a közösségszervezés eredményes példáit, amelyek talán más országokban élő magyar közösségek számára is hasznosak lehetnek.

Kulcsszavak: magyar diaszpóra, Litvánia és Magyarország, közösségszervezés, kulturális kapcsolatépítés, hagyományörzés

Dr. Berta Erika

Magyar Nemzeti Múzeum, Közgyűjtemények az online térben

A Magyar Nemzeti Múzeum digitális tananyagai magyarul tanuló külföldieknek

Előadásomban a Magyar Nemzeti Múzeum online, magyarul tanuló külföldieknek szóló tananyagait mutatom be. A magyar mint idegen nyelvet tanító kollégák számára készült online feladatokat, kiállításokat tartalmazó csomag segítséget szeretne adni a külföldi műhelyek, hétvégi iskolák tanárai számára, hogy a kulturális tudás élményszerűen, a múzeum műtárgyait felhasználva történhessen meg.

Kulcsszavak: kultúra, múzeum, tananyagok, digitális tér

Babos Máté

Széchenyi István Egyetem

MI alapú digitális eszközök alkalmazásának lehetőségei a diaszpóra hétvégi magyar iskoláiban

A mesterséges intelligencia (MI) alapú digitális eszközök új távlatokat nyitnak a diaszpórában élő közösségek oktatásában is. Az előadás célja a diaszpórában élő magyar nyelvet és kultúrát tanítók munkájának hatékony támogatása, áttekintve azokat az MI alapú megoldásokat, amelyek megkönnyítik a felkészülést és az oktatási folyamatot. A különféle MI által támogatott technológiák, köztük a nagy nyelvi modellekre (LLM) épülő, adaptív és tartalomgeneráló rendszerek, olyan lehetőségeket kínálnak, amelyek segítik a tananyag előállítását, a feladatok tervezését és a tanulói aktivitás fokozását. A cél gyakorlati ötletek és azonnal alkalmazható eszközismeret közvetítése a diaszpórában élő oktatók számára, hozzájárulva digitális kompetenciáik fejlesztéséhez. Az MI alapú technológiák módszertani potenciálja mellett megjelennek az etikus, fenntartható és inkluzív alkalmazás kérdései is.

Kulcsszavak: diaszpóra, oktatás, mesterséges intelligencia, digitális eszközök, tartalomgenerálás

Maxim Katalin

BMI – Regensburgi Konzuli Magyar Iskola Óvoda és Zenebölcsi
Regensburgi Egyetem Hungaricum Magyar Intézet

Szülőföldem – projekt online és offline

Ahogy sok más hétvégi magyar iskolában, így a regensburgi magyar iskolában is, nem a klasszikus értelemben vett tantárgyakat tanítunk, hanem a korosztályi sajátosságoknak megfelelően osztjuk el a megtanítani kívánt tananyagot, tantárgyakat.

A Szülőföldem-projekt alaptézise, hogy az egyén szintjéről közelítsen a tantárgy felé, hogy a megélt közösségi emlékezést kiegészítve, mikro szinten, a szülőföld bemutatásától induljon, annak az évek során megélt tapasztalataival, élményeivel. Ez a személyes kapcsolódás kiegészül a szülőföld széleskörű megismerésével a konkrét kutatómunka által. Az így bemutatott földrajzi hely történelme már nem egy száraz információhalmaz lesz a gyerekek számára, hanem lehetőséget ad arra, hogy az egyén önmagán átszűrve mutassa be a saját, a megélt magyarság történetének állomásait.

A módszer segítségével, a személyes kapcsolat megteremtését követően, sokkal egyszerűbb és érdekesebb a diákoknak a nagy történelmi egész, a makroszintű ismereteket értelmezni és megérteni, amelynek szülőföldjük által ők is szerves részesei. Ez a tanulási folyamat nagy jelentőséggel bír abban is, hogy a kibontakozó nemzeti öntudat konkrét, megélt, megtapasztalt, elsajátított tudással gazdagodva egyre erősebbé és tudatosabbá válik.

Kulcsszavak: történelem, magyarság történelem, nemzeti öntudat, személyes kapcsolódás, projekt, élménypedagógia